

22.1.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite: Lausuntopyyntö VN/1972/2020

Kooste Akavan sairaanhoitajat ja Tajan lausunnosta luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry pitää koulutuspoliittisessa selonteossa tärkeänä sotealojen huomioimista kaikilla koulutusasteilla. Hoito- ja hoiva-alojen tulevaisuudessa tarvittavan osaavan työvoiman saatavuutta ei voida turvata yksin aloituspaikkojen nostolla vaan tarvitaan alan vetovoiman lisäämistä ja laadukasta koulutusta.

Laadukkaan koulutuksen takaamiseksi, korkeakouluille ja harjoittelupaikkoina toimiville soteyksiköille, tulee turvata riittävät resurssit opetukseen ja opiskelijoiden tukipalveluihin.

Tasa-arvon ja koulutuksen saatavuuden, sekä kiinnostavuuden näkökulmasta on oleellista sujuvoittaa opiskelupolkuja korkea-asteen sisällä. Erityisesti sujuvoittamista kaipaavat polut ammattikorkeakoulututkinnosta maisteriksi tai YAMK-tutkinnosta tohtoriksi. Sotealojen vetovoiman näkökulmasta maisterikoulutuksen lisäksi tärkeitä ovat erikoistumis- ja YAMK-tutkinnot, joilla mahdollistetaan myös uralla eteneminen ja osaamisen syventäminen.

Toisen asteen koulutusten osalta luonnoksessa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet ovat kannatettavia. Perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheen opinto-ohjaus, sekä toisen asteen opiskelijavalinnat ovat kriittinen kohta sotealalle sopivien opiskelijoiden rekrytoimiseksi sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon.

Opintotuen tulee olla riittävällä tasolla turvaamaan opiskelu ja siihen liittyvien mm. sote-aloilla usein palkattomien harjoittelujen suorittaminen ilman että opiskelijan pitää on välttämätöntä käydä saman aikaisesti töissä. Sosiaaliturvauudistuksen ja opintotuen uudistamisen yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota perheellisten opiskelijoiden riittävään tukitasoon. Opiskelijan tulorajojen nosto on kannatettavaa, mutta on muistettava, että turvattu perustoimeentulo tukien kautta luo perustan turvalliselle ja aikataulussa etenevälle opiskelulle.

Riittävä TKI-rahoituksen turvaaminen on erittäin tärkeää ja sen pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta tulee parantaa. Yksityistä sektoria tulee kannustaa TKI- investointeihin mutta myös julkisen puolen rahoitusta täytyy olla riittävästi, jotta esimerkiksi julkisen puolen palveluiden kehittämiseen liittyvää terveystieteellistä tutkimusta voidaan laadukkaasti toteuttaa.

Akavan sairaanhoitajat ja Taja kiinnittää huomiota aikuiskoulutuksen saamaan vähäiseen huomioon selonteossa. Työelämä muuttuu ja sen myötä myös osaamistarpeet, omaa osaamista pitää päivittää ja kehittää työuran mittaan useaan otteeseen. Myös alanvaihto voi tulla eteen vanhojen ammattien kadotessa ja uusien tullessa tilalle. Asia tulisi ottaa paremmin huomioon selonteon valmistelussa.

Lausunto on laadittu yhteistyössä Akavan sairaanhoitajat ja Tajan opiskelijaverkoston kanssa.

Satu Pulkkinen
puheenjohtaja

Kukka Junno
toiminnanjohtaja